

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З **ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПОЖАРНИКАРСТВОТО**

Се прогласува Законот за пожарникарството,
што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 16 септември 2004 година.

Бр. 07-3742/1
16 септември 2004 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р Љупчо Јордановски, с.р.

ЗАКОН **ЗА ПОЖАРНИКАРСТВОТО**

I ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредува формирањето, организирањето и дејствувањето на противпожарните единици, доброволните противпожарни здруженија, гаснењето на пожарите, како и условите за производство, ставање во употреба и одржување на уредите, опремата и средствата за гаснење на пожари.

Член 2

(1) Пожарникарството е работа чие трајно и непречено извршување го обезбедува Република Македонија (во натамошниот текст: Републиката) и општините и градот Скопје, односно општините во градот Скопје во согласност со закон.

(2) Пожарникарството е работа од стручен и хуманитарен карактер од јавен интерес.

Член 3

Пожарникарството е дел од единствениот систем за заштита и спасување во Републиката.

Член 4

(1) Со цел поттикнување на превентивните мерки за заштита од пожари, како редовна, традиционална манифестација се воведува „Месец за заштита од пожари”, која се одржува секоја година, во текот на месец мај.

(2) Заради негување на традициите на пожарникарството и одбележување на денот на формирањето на првата противпожарна единица во нашата земја, ”20 Мај” се прогласува за Ден на пожарникарството во Република Македонија и истиот традиционално се одбележува.

II ПРОТИВПОЖАРНИ ЕДИНИЦИ

Член 5

(1) Заради гаснење на пожари, спасување на животот на граѓаните и заштита на имотот загрозени од пожари и експлозии, укажување на техничка помош при незгоди и опасни ситуации, како и извршување на други работи при несреќи и непогоди, се формираат противпожарни единици.

(2) Противпожарните единици од ставот 1 на овој член, можат да вршат и определени непрофитабилни услуги заради подобрување на нивната техничка опременост и услови за работа, кои не смеат да го оневозможуваат или попречуваат извршувањето на функциите од ставот 1 на овој член.

(3) Територијални противпожарни единици формираат Градот Скопје и општините: Битола, Велес, Гевгелија, Гостивар, Кочани, Куманово, Охрид, Прилеп, Струмица, Тетово, Штип, Ресен, Кавадарци, Валандово, Дебар, Берово, Виница, Делчево, Крива Паланка, Кратово, Струга, Кичево, Крушево, Македонски Брод, Радовиш, Свети Николе, Пробиштип, Демир Хисар и Неготино.

(4) Територијални противпожарни единици можат да формираат и општините чие седиште е оддалечено повеќе од 20 километри од општините од ставот (3) на овој член.

(5) Заради оперативно делување при гаснењето на големи пожари на целата територија на Република Македонија, територијалните противпожарни единици на градот Скопје и општините: Битола, Куманово, Тетово, Прилеп, Велес, Кавадарци, Гевгелија, Струмица, Кичево, Охрид, Кочани, Штип и Гостивар, ќе дејствуваат и како противпожарни единици на Република Македонија.

Член 6

(1) Минималниот број на пожарникари во противпожарните единици од членот 5 ставови 3 и 4 на овој закон, треба да изнесува:

- во општините до 5.000 жители - 13 пожарникари, од кои најмалку четири професионални пожарникари;

- во општините од 5.000 до 12.000 жители - 13 пожарникари, од кои најмалку девет професионални пожарникари;

- во општините од 12.000 до 24.000 жители - 17 пожарникари, од кои најмалку 13 професионални пожарникари;

- во општините со над 24.000 жители, бројот на професионални пожарникари се зголемува над бројот на пожарникари од ставот (1) алинеја 4 од овој член, зависно од големината на подрачјето кое го покрива противпожарната единица, степенот на загрозеноста од пожари и видот на објектите што се заштитуваат, така што во општините до 50.000 жители на секои 1.500 жители, а во општините со над 50.000 жители - на секои 2.000 жители, најмалку еден професионален пожарникар.

(2) При определувањето на бројот на пожарникари на единиците од ставот (1) на овој член, бројот на жителите на општината која формира противпожарна единица се зголемува за бројот на жителите на општината-те кои според одредбите на овој закон не се должни да формираат ваква единица, а нивното подрачје го покрива противпожарната единица од општината која ја формира единицата.

(3) Општината која согласно со одредбите на овој закон не формира противпожарна единица, учествува во финансирањето на противпожарната единица формирана во општината која го покрива нејзиното подрачје.

Член 7

(1) Заради гаснење на пожари во шуми и други отворени простори, во услови на зголемена опасност од настанување на вакви пожари, на барање од Дирекцијата за заштита и спасување (во натамошниот текст: Дирекцијата), општините ангажираат сезонски пожарникари, кои дејствуваат во состав на единиците од членот 5 на овој закон. Приоритет при ангажирањето на сезонски пожарникари имаат пожарникарите на доброволните противпожарни единици и друштва во кои членувале најмалку две години.

(2) Пред почетокот на ангажманот, пожарникарите од ставот (1) на овој член, се должни да завршат обука, согласно со посебна Програма која ја донесува директорот на Дирекцијата.

(3) Обуката на сезонските пожарникари согласно со ставот (2) на овој член, се спроведува во општината од која се ангажирани сезонските пожарникари.

(4) Трошоците за ангажирањето на сезонските пожарникари паѓаат на товар на општината од која тие се ангажирани.

(5) Директорот на Дирекцијата ќе донесе поблиски прописи за начинот на спроведување на обуката на сезонските пожарникари согласно со ставот (2) на овој член.

Член 8

(1) Противпожарните единици од членот 5 на овој закон, се организирани и опремени со соодветна техничка опрема и средства за гаснење на пожари, како и за извршување на другите задачи во рамките на нивната надлежност.

(2) Директорот на Дирекцијата поблиску ги пропишува правилата за вршење на службата, како и минималните критериуми за сместување, техничката опрема и средствата за гаснење на пожари со кои треба да располагаат противпожарните единици од членот 5 на овој закон.

Член 9

(1) Противпожарните единици од членот 5 на овој закон, имаат формациска организација, а работниците имаат чиновни.

(2) Директорот на Дирекцијата ги пропишува формациите, чиновите, како и обележјата на чиновите во противпожарните единици од членот 5 на овој закон.

Член 10

(1) Работниците на противпожарните единици од членот 5 на овој закон носат униформа.

(2) При вршењето на работите, работниците од ставот (1) на овој член носат и заштитна опрема.

(3) Директорот на Дирекцијата ќе го пропише видот и изгледот на униформата, видот на заштитната опрема и начинот на проверка и испитување на нејзината исправност.

Член 11

(1) Со противпожарните единици од членот 5 на овој закон, раководи лице кое има најмалку вишо образование од техничка насока и работно искуство од најмалку две години.

(2) Во противпожарните единици од членот 5 на овој закон, на работа како пожарникар може да се прими лице, кое покрај општите услови за вработување ги исполнува и следниве посебни услови:

- да е здравствено и психофизички способно;
- да има завршено средно образование - противпожарен техничар или средно образование од друга насока и образование за противпожарен техничар и
- во противпожарните единици со помалку од 30 пожарникари, да има положено и возачки испит од “Ц” категорија.

Приоритет во постапката за вработување имаат лицата кои биле ангажирани како сезонски пожарникари согласно со овој закон.

(3) Психофизичката и здравствената способност од ставот (2) алинеја 1 на овој член, ја утврдува здравствена комисија што ја образува директорот на Дирекцијата. Начинот на работењето на здравствената комисија го пропишува директорот на Дирекцијата, во согласност со министерот за здравство.

Член 12

(1) Стручното оспособување на професионалните пожарникари се врши во институција за оспособување и обука на кадри од областа на заштитата и спасувањето согласно со Програма утврдена од Министерството за образование и наука.

(2) Во противпожарните единици од членот 5 на овој закон, лицата кои раководат со акциите за гаснење на пожари, се должни во рок од три месеци, сметано од денот на стекнување на тоа својство, да положат стручен испит за раководител на акција за гаснење на пожар и спасување на луѓе и имот, согласно со Програмата за оспособување на раководител на акција за гаснење на пожари и спасување на луѓе и имот, пред Комисија формирана од директорот на Дирекцијата.

(3) Програмата за оспособување на раководител на акција за гаснење на пожар и спасување на луѓе и имот, како и составот на Комисијата за полагање на стручен испит за раководител на акција за гаснење на пожар и спасување на лица и имот, ги пропишува директорот на Дирекцијата.

Член 13

Поради видот и природата на работите што ги извршуваат, износот на платата на професионалните пожарникари во противпожарните единици од членот 5 на овој закон е поголема за 20% од платата на другите вработени со соодветна стручна подготовка за работни места во општинската администрација.

Член 14

(1) Професионални противпожарни единици во правните лица се формираат за сопствени или заеднички потреби.

(2) Владата на предлог од директорот на Дирекцијата, по претходно прибавено мислење од општините ги определува правните лица кои се должни да формираат професионални противпожарни единици, како и видовите, големините и седиштето на единиците.

(3) Правните лица во кои се основани единиците од ставот (1) на овој член, со посебен акт ја утврдуваат минималната техничка опрема и средствата за гаснење на пожари.

(4) Дирекцијата дава мислење по актот од ставот (3) на овој член.

Член 15

(1) Пожарникарите на професионалните противпожарни единици во правните лица носат униформа и ознаки на униформата.

(2) При вршењето на работите, пожарникарите од ставот (1) на овој член носат заштитна опрема.

(3) Видот и изгледот на униформата, ознаките на униформата, како и заштитната опрема на пожарникарите на професионалните противпожарни единици ги утврдува правното лице, со свој акт.

(4) Униформата и ознаките на униформата на пожарникарите во професионалните противпожарни единици во правните лица, треба видливо да се разликуваат од униформата на пожарникарите на противпожарните единици од членот 5 на овој закон.

Член 16

(1) Со противпожарните единици од членот 14 став (1) на овој закон, раководат лица кои имаат завршено најмалку средно образование - противпожарен техничар или средно образование од друга насока и образование за противпожарен техничар.

(2) Во единиците од членот 14 став (1) на овој закон, може да се прими на работа лице кое покрај општите услови за вработување ги исполнува и следниве посебни услови:

- да е здравствено и психофизички способно за вршење на пожарникарски работи и
- да има завршено средно образование - пожарникар или образование од друга насока и образование за пожарникар, според Програма утврдена од Министерството за образование и наука.

Член 17

Пожарникарите на противпожарните единици од членовите 5 и 14 став (1) на овој закон, се осигуруваат од ризик на смрт, повреда или инвалидност настанати при вршењето на работите.

Член 18

Пожарникарите на противпожарните единици од членовите 5 и 14 став (1) на овој закон, задолжително еднаш годишно се упатуваат и извршуваат контролен лекарски преглед.

Член 19

Дирекцијата укажува стручна помош во работата на противпожарните единици од членовите 5 и 14 став (1) на овој закон.

Член 20

(1) Пожарникарите на противпожарните единици од членот 5 на овој закон, можат да организираат штрајк, на начин определен со прописите за штрајк, под услов да се обезбеди неопходниот број на пожарникари за интервенција во случај на пожар.

(2) Пожарникарите од ставот (1) на овој член, за време на одржување на штрајкот не смеат да употребуваат пожарникарска заштитна и спасувачка опрема, како и знаци за алармирање и предупредување.

(3) Ако за време на одржување на штрајкот настане пожар или друга несреќа, професионалните пожарникари се должни штрајкот веднаш да го прекинат. Штрајкот може да продолжи откако пожарот ќе се изгасне или ќе се отстранат последиците од несреќата.

III ДОБРОВОЛНИ ПРОТИВПОЖАРНИ ЗДРУЖЕНИЈА

Член 21

(1) Заради организирано учество на граѓаните во заштитата од пожари и други непогоди, во согласност со закон и други прописи, во општините можат да се формираат доброволни противпожарни друштва, кои претставуваат дел од единствениот систем на заштита од пожари.

(2) Друштвата од ставот (1) на овој член, можат да се здружуваат во општински противпожарни сојузи и во Противпожарниот сојуз на Република Македонија.

(3) Општините, градот Скопје односно општините во градот Скопје во согласност со закон, обезбедуваат простор и финансиски средства за тековна активност на доброволните противпожарни друштва и општинскиот противпожарен сојуз на своето подрачје.

Член 22

(1) Заради учество во гаснење на пожари и спасување на луѓе и имот, доброволните противпожарни друштва можат да формираат доброволни противпожарни единици.

(2) Единиците од ставот (1) на овој член треба да имаат најмалку десет оперативни пожарникари.

(3) Доброволните противпожарни единици, заради гаснење на пожари имаат противпожарна опрема, средства за гаснење на пожари и лична заштитна опрема.

(4) Пожарникарите на доброволните противпожарни единици имаат униформа и ознаки на униформата.

(5) Противпожарниот сојуз на Република Македонија, по претходно прибавено мислење од Дирекцијата, со посебен акт ги утврдува видовите и минималните количини на противпожарната опрема на доброволните противпожарни единици, нивната лична заштитна опрема, како и видот и изгледот на униформата и ознаките на униформата.

Член 23

(1) Оперативен пожарникар во доброволна противпожарна единица може да биде лице кое:

- е на возраст меѓу 18 и 65 години (мажи), односно до 55 години (жени);
- е здравствено и психофизички способно за извршување на пожарникарски работи и - има завршено курс за доброволен пожарникар.

(2) Курсот за доброволен пожарникар се спроведува преку Противпожарниот сојуз на Република Македонија.

(3) Програмата за спроведување на курсот за доброволен пожарникар ја донесува Противпожарниот сојуз на Република Македонија, по претходно прибавено мислење од Дирекцијата.

Член 24

(1) Во доброволните противпожарни единици можат да се вработуваат професионални пожарникари.

(2) За пожарникарите од ставот (1) на овој член се применуваат одредбите од членот 16 на овој закон.

Член 25

Заради учество во гаснење на пожари, работодавецот е должен да ги ослободи од работа пожарникарите на противпожарните единици од членот 22 на овој закон.

Член 26

(1) Доброволните пожарникари кои се во работен однос, а кои учествуваат во гаснење пожари за време на работното време, имаат право на надомест на плата не помал од платата предвидена за нивната редовна работа, кој не треба да биде помал од просечната месечна плата по работник во Републиката, објавена во Државниот завод за статистика за месецот за кој биле ангажирани.

(2) Работодавецот има обврска за исплаќање на надоместот од ставот (1) на овој член, за што трошоците се рефундираат од буџетот на општината на чие подрачје е гасен пожарот.

(3) Доброволните пожарникари кои не се во работен однос, како и доброволните пожарникари ангажирани надвор од работното време, имаат право на надомест кој сразмерно на нивното време на ангажирање во гаснење на пожарот, не треба да биде помал од просечната плата во Републиката, а паѓа на товар на општината на чие подрачје е гасен пожарот.

(4) Работодавците можат на своите работници - доброволни пожарникари, да им даваат определени финансиски погодности како стимул за нивното членување и активност во доброволните противпожарни единици.

(5) Пожарникарите на противпожарните единици од член 22 на овој закон, имаат право на платено отсуство од работа во траење од еден работен ден, за секои пет дена ефективно поминати на гаснење на пожар во нивната противпожарна единица, за што средствата паѓаат на товар на општината.

Член 27

Доброволен пожарник заради учество во гаснење на пожари со противпожарната единица во која е ангажиран, не може да биде отпуштен од работа, распореден на друго работно место или оштетен на друг начин.

Член 28

(1) Доброволен пожарник кој за време на гаснењето на пожар ќе се повреди или разболе, а таа повреда или болест настапи непосредно или како исклучителна последица од гаснење на пожарот, е осигуран согласно со прописите за здравствено, пензиско и инвалидско осигурување, како и за повреди на работниците за време на работа.

(2) Времето и местото на настанувањето на повредата го потврдува раководителот на интервенцијата на пожарот при чие гаснење се повредил пожарникот, а повредата се пријавува на надлежниот орган.

(3) Ако пожарникот од ставот (1) на овој член, за време на гаснењето на пожарот го изгуби животот, членовите на неговото семејство имаат право на надомест на трошоците за погреб и други права од пензиското осигурување, при што трошоците за нивно остварување паѓаат на товар на општината на чие подрачје е гасен пожарот.

IV ГАСНЕЊЕ ПОЖАРИ

Член 29

(1) Секој граѓанин кој ќе забележи непосредна опасност од настанување на пожари или ќе забележи пожар, должен е да ја отстрани опасноста, односно да го изгасне пожарот, ако тоа може да го стори без опасност за себе или за друго лице.

(2) Доколку граѓанинот не може сам да ја отстрани опасноста, односно да го изгасне пожарот, должен е веднаш да ја извести најблиската противпожарна единица или полициската станица и да побара помош од граѓаните во непосредната околина.

Член 30

Во отстранување на непосредната опасност за настанувањето на пожар, гаснење на пожарот, спасување на луѓето и имотот и отстранување на последиците од пожар, должни се да учествуваат граѓаните, државните органи и правните лица со своите работници, алат, превозни, технички и други средства, на начин пропишан со закон и други прописи донесени врз основа на закон.

Член 31

За укажување на медицинска помош на повредените лица во пожарот се формира медицинска екипа.

Советот на општината го определува одговорното лице за медицинската екипа и неговиот заменик и времетраењето на мандатот.

Член 32

(1) Противпожарната единица е должна да презема мерки за гаснење на пожарот, односно отстранување на непосредната опасност за настанување на пожар, веднаш по дознавањето за настанатиот пожар или опасност за настанување на пожар.

(2) Кога противпожарната единица не може сама да го изгасне пожарот, лицето кое раководи со гаснењето на пожарот ќе побара помош од најблиските противпожарни единици.

(3) Територијалните противпожарни единици од членот 5 став (5) на овој закон, се должни да учествуваат во гаснење на пожари и спасување на животот на луѓето и имотот загрозувани од пожари и други несреќи на целата територија на Република Македонија, како и да даваат помош кога тоа е побарано при гаснење на пожари во други држави.

(4) Дирекцијата го координира учеството на единиците од ставот (3) на овој член во гаснењето на пожарите настанати вон нивното оперативно подрачје, како и во случаите на давање помош при гаснење на пожари во други држави.

(5) Противпожарната единица од која се бара помош е должна таа помош да ја даде, обезбедувајќи претходно услови за заштита од пожари на своето подрачје.

Член 33

(1) Со гаснењето на пожарот раководи одговорното лице на противпожарната единица која прва почнала да го гасне пожарот.

(2) Во правните лица кои имаат противпожарна единица согласно со членот 14 став (1) на овој закон, со гаснењето на пожарот раководи командирот на таа противпожарна единица.

(3) Кога при гаснењето на пожарот учествува професионална противпожарна единица и доброволна противпожарна единица, со гаснењето на пожарот раководи одговорното лице на професионалната противпожарна единица, независно која единица прва започнала со гаснење на пожарот.

Член 34

(1) Со гаснењето на пожари во шуми и на други отворени простори, за чие гаснење се доволни силите на противпожарните единици на чие подрачје настанал пожарот, како и граѓаните кои се вклучени во гаснењето на пожарот, раководи одговорното лице на таа противпожарна единица.

(2) Кога во гаснењето на пожари во шуми и на други отворени простори покрај силите од ставот (1) на овој член се вклучени и вработените во правното лице кое стопанисува со опожарените површини, со гаснењето на пожарот раководи одговорното лице во тоа правно лице, согласно со неговиот план за заштита од пожари.

(3) Кога во гаснењето на пожар се ангажираат силите за заштита и спасување, со гаснењето на пожарот раководи Штабот на силите за заштита и спасување.

Член 35

(1) Заради успешно гаснење на пожарот и заштита на животот и здравјето на граѓаните и имотот, ако е тоа неопходно и на друг начин невозможно, лицето кое раководи со акцијата за гаснење на пожари има право и должност на местото на пожарот да презема мерки, а особено:

- да повика припадници на полицијата со цел да се забрани пристап на местото на пожарот на повикани лица, како и да се забрани сообраќајот во околината;
- да повика медицинска екипа со соодветна опрема и превозно средство за да им се обезбеди и укаже медицинска помош на повредените лица во пожарот;
- да нареди евакуација на лицата и имотот кои се загрозувани од пожарот, отстранување на материјалите кои би можеле да бидат зафатени од пожарот и уривање на објектот што би можел да го пренесе пожарот врз други објекти, како и да преземе мерки за обезбедување,
- да нареди прекин на доведување електрична енергија, гас и запаливи течности;
- да нареди да се користат извори на вода кои им припаѓаат на граѓани, правни лица и државни органи, ако на друг начин не може да се обезбеди потребното количество вода за гаснење на пожарот;
- да ограничи делумно или целосно доведување на вода на други потрошувачи, заради обезбедување потребно количество вода за гаснење на пожарот;
- присилно да отвори заклучен објект или просторија заради гаснење на пожарот и спасување на животот на луѓето и имотот;
- да нареди користење на возилата на граѓани, правни лица и државни органи, заради превезување на повредени лица и имот загрозувани од пожарот, како и за дотур на техничка опрема и средства за гаснење на пожарот;
- да употреби средства за врски на граѓани, правни лица и државни органи;
- да нареди сечење на дрвја во шума заради правење безбедносни пресеки за спречување на ширење на пожарот и
- да нареди спалување на опасна материја, ако не постои друг начин за отстранување на опасноста.

(2) Преземањето на мерките од ставот (1) на овој член може да трае за времето што е нужно потребно за отстранување на опасноста, односно гаснење на пожарот.

(3) Раководителот на акцијата за гаснење на пожарот е должен да ги преземе сите потребни мерки со цел да се оневозможи повторното настанување на пожарот, како и мерките за зачувување на трагите и предметите кои можат да послужат како материјал за утврдување на причините за пожарот.

Член 36

Во објектите на дипломатските или конзуларните претставништва, противпожарните единици од членот 5 на овој закон можат да влезат заради гаснење на пожар, само по барање на шефот на мисијата или лице овластено од него.

Член 37

Лицето, односно штабот кој раководи со гаснењето на пожарот може да ги ангажира граѓаните кои се затекнале на местото на пожарот, вработените во правните лица, во случај на пожар настанат на нивни објекти, да учествуваат во гаснењето на пожарот, како и да стават на располагање свои средства неопходни за спроведување на акцијата за гаснење на пожар, доколку ангажираните противпожарни единици не се во состојба да го сторат тоа.

Член 38

(1) Заради примена на овластувањата од членовите 35 и 37 на овој закон, раководителот на акцијата за гаснење на пожар има посебна легитимација.

(2) Дирекцијата води посебна евиденција за издадените легитимации од ставот (1) на овој член.

(3) Формата и содржината на образецот на легитимацијата, начинот на нејзиното издавање и начинот на водењето на евиденција за издадените легитимации од ставот (1) на овој член, го пропишува директорот на Дирекцијата.

Член 39

(1) Градоначалникот на општината на чие подрачје настанал пожар од поголем обем, согласно со Планот за заштита и спасување, може преку јавен повик да ги повика граѓаните постари од 18 години да учествуваат во акцијата за гаснење на пожар.

(2) Градоначалникот на општината, во случаите наведени во ставот (1) на овој член може да им нареди на граѓаните и правните лица да ги стават на располагање своите средства, опрема и вработени потребни во спроведувањето на акцијата за гаснење на пожар, согласно со Планот за заштита и спасување.

Член 40

(1) Граѓаните кои учествувале во гаснење на пожари согласно со членот 39 став (1) на овој закон, ги имаат правата утврдени во членовите 26, 27 и 28 од овој закон, кои им припаѓаат на доброволните пожарникари за учество во гаснење на пожари.

(2) Трошоците од ставот (1) на овој член паѓаат на товар на општината на чие подрачје е настанат пожарот.

Член 41

(1) Пожарникарите и граѓаните кои учествуваат во акција за гаснење на пожар подолго од четири часа, имаат право на исхрана на сметка на општината на чие подрачје се гасне пожарот.

(2) Во случаите од ставот (1) на овој член, општината може да побара рефундирање на потрошените средства од сопственикот на опожарениот имот.

Член 42

Трошоците за интервенцијата за гаснење на пожарот, општината може да ги наплати од:

- предизвикувачот на пожарот, во случај кога пожарот е предизвикан намерно или од крајно невнимание;

- физичкото или правното лице кое не ги применило пропишаните мерки за заштита од пожари, како и пропишаните мерки при превоз, складирање и други дејствија поврзани со опасни материи;

- правното лице кое не организирано противпожарна стража согласно со закон и

- лицето кое намерно или без причина ја алармирало противпожарната единица.

Член 43

(1) Противпожарните единици се должни да водат посебна евиденција за настанатите пожари, експлозии, интервенции за гаснење и интервенции за други настани, според единствена методологија и за тоа да ја известат Дирекцијата и општината која ги формирала противпожарните единици.

(2) Државните органи, правни лица и лицата кои самостојно вршат дејност се должни да водат евиденции и најдоцна во рок од пет дена да ја известат Дирекцијата и територијалната противпожарна единица на нивното подрачје за настанатите пожари во нивните објекти и предизвиканите последици од истите.

(3) Директорот на Дирекцијата ќе донесе поблиски прописи за формата на обрасците, начинот на водење на евиденциите на настанатите пожари, експлозии, интервенции за гаснење на пожари и други настани.

V УРЕДИ, ОПРЕМА И СРЕДСТВА ЗА ГАСНЕЊЕ НА ПОЖАРИ

Член 44

(1) Производство на уреди, опрема и средства за гаснење на пожари, како и други заштитни уреди и инсталации се врши согласно со прописите за стандардизација.

(2) Уредите, опремата, средствата и инсталациите од ставот (1) на овој член кои се увезуваат, можат да се користат само ако за истите е обезбеден сертификат согласно со прописите за стандардизација, акредитација и оцена на сообразност.

(3) За производство на уредите, опремата и средствата за гаснење на пожари од ставот (1) на овој член, забрането е да се употребуваат супстанции кои штетно влијаат врз животната средина и озонската обвивка.

(4) Министерот за животна средина и просторно планирање во согласност со директорот на Дирекцијата, ќе ја пропише листата на супстанции, како и начинот и критериумите за користење, складирање, испуштање и уништување на супстанциите што се користат за заштита од пожари, а кои ја загрозуваат животната средина и озонската обвивка.

Член 45

(1) Одржување и сервисирање на стабилни инсталации за откривање, јавување и гаснење на пожари и откривање на експлозивни смеси, може да врши правно лице регистрирано за вршење на таква дејност, кое располага со соодветна техничка опрема за работа и има вработено најмалку две лица од кои едното има завршено минимум вишо образование од техничка насока, а другото има завршено минимум средно образование од техничка насока.

(2) Правното лице кое ги врши работите од ставот (1) на овој член треба да има овластување од Дирекцијата.

(3) Одржувањето, сервисирањето и испитувањето на инсталациите од став 1 на овој член, правните лица се должни да го вршат согласно со техничките нормативи, стандарди и упатства на производителот, а најмалку еднаш годишно.

(4) Правните субјекти во кои се врши одржување, сервисирање и испитување на инсталациите од ставот (1) на овој член, се должни да водат посебна евиденција за извршеното одржување, сервисирање односно испитување на инсталациите од ставот (1) на овој член.

(5) За извршеното сервисирање, односно испитување на инсталациите од ставот (1) на овој член, сопственикот односно корисникот на објектот прибавува потврда од правниот субјект кој го извршил сервисирањето, односно испитувањето.

(6) На правното лице од ставот (1) на овој член, ќе му се одземе овластувањето ако работите не ги врши согласно со техничките нормативи, стандарди и упатства или ако престане да ги исполнува кадровските и техничките услови за вршење на таа дејност.

(7) Директорот на Дирекцијата ќе донесе прописи за утврдување на поблиските критериуми кои треба да ги исполнуваат правните лица од ставот (1) на овој член што се однесуваат на техничката опрема.

Член 46

(1) Одржување, сервисирање и испитување на противпожарни апарати се врши согласно со техничките нормативи, стандарди и упатства на производителот, најмалку еднаш годишно, а противпожарните апарати изложени на надворешни атмосферски влијанија и влијанија на агресивни технолошки средини, најмалку еднаш во период од шест месеца.

(2) Правните субјекти во кои се врши одржување, сервисирање и испитување на противпожарни апарати, се должни да водат посебна евиденција за извршеното одржување, испитување, односно сервисирање на противпожарните апарати.

(3) Сервисен преглед и контролно испитување на апаратите согласно со ставот (1) на овој член, можат да вршат правни лица кои имаат вработено најмалку две стручни лица со завршено минимум средно образование од техничка насока и кои располагаат со соодветна опрема и простор за работа.

(4) За вршење на работите од ставот (1) на овој член, правните лица треба да имаат овластување од Дирекцијата.

(5) Директорот на Дирекцијата ќе донесе прописи за поблиско определување на изборот на видовите и на количините на противпожарните апарати со кои треба да располагаат правните лица и граѓаните, како и за утврдување на критериумите што треба да ги исполнуваат правните лица од ставот (3) на овој член, кои се однесуваат на техничката опрема и просторот за работа.

(6) Работниците кои вршат сервисен преглед и контролно испитување на апаратите за гаснење на пожари, мора да имаат положено стручен испит согласно со Програмата за полагање на стручен испит што ја донесува Дирекцијата.

(7) Стручниот испит се полага пред Комисија образувана од директорот на Дирекцијата, составена од три члена, од кои два од Дирекцијата кои работат на работи на заштита од пожари, како и еден надворешен член со завршено минимум вишо образование од техничка насока и работно искуство од минимум пет години исклучиво на работи на заштита од пожари.

(8) Директорот на Дирекцијата ќе донесе поблиски прописи за начинот на полагање на стручниот испит на работниците кои вршат сервисен преглед и контролно испитување на апаратите за гаснење на пожари.

Член 47

Овластените правни лица кои ги вршат работите од членот 46 став (1) на овој закон, како и правните лица од членот 45 став (1) на овој закон, се објавуваат во “Службен весник на Република Македонија”.

Член 48

(1) Противпожарните единици се должни да вршат периодично испитување и проверка на исправноста на противпожарната опрема со која тие располагаат.

(2) Директорот на Дирекцијата ќе донесе поблиски прописи за начинот, постапката и роковите во кои треба да се изврши испитување на противпожарната опрема од ставот (1) на овој член.

VI ФИНАНСИРАЊЕ

Член 49

(1) Средствата за финансирање на противпожарните единици и организацијата на гаснењето на пожарите се обезбедуваат од:

- Буџетот на Република Македонија;
- буџетот на општината и буџетот на градот Скопје;
- 12% од наплатените премии за осигурување на имот од пожар;
- 2% од наплатените премии за осигурување на моторните возила (Каско) и осигурување од одговорност од употреба на моторните возила;
- средствата од наплатени парични казни за сторени прекршоци од областа на заштитата од пожари и експлозии;
- доброволни прилози и други средства од осигурителните друштва, фондации, правни и физички лица, наменети за унапредување на заштитата од пожари и
- приходи од сопствени извори за извршени услуги согласно со членот 5 став (2) на овој закон.

(2) Средствата од ставот 1 алинеја 3 на овој член се приход на Дирекцијата и се уплатуваат еднаш месечно.

(3) Средствата кои се обезбедуваат согласно со ставот (1) алинеја 4 на овој член, се приход на буџетот на општината и се уплатуваат еднаш месечно.

(4) Средствата од ставот (1) алинеја 5, 6 и 7 на овој член се приход на буџетот на општината.

Член 50

(1) Средствата од членот 49 став (1) алинеја 1 на овој закон се обезбедуваат за финансирање на платите и надоместоците на вработените во противпожарните единици од чле-

нот 5 на овој закон, согласно со законот со кој се уредува финансирањето на единиците на локалната самоуправа, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

(2) Средствата од членот 49 став (1) алинеја 3 на овој закон се уплатуваат на посебна сметка во Дирекцијата, со утврдена намена за набавка на противпожарна опрема и средства за гаснење на пожари за противпожарните единици од членот 5 став (5) на овој закон.

(3) Дирекцијата формира Комисија за одобрување на набавка на противпожарна опрема и средства за гаснење на пожари за противпожарните единици од членот 5 став (5) на овој закон (во натамошниот текст: Комисија).

(4) Комисијата од ставот (3) на овој член е составена од по два претставника од Дирекцијата и Здружението на единиците на локалната самоуправа и еден претставник од Министерството за финансии.

(5) Претседател на Комисијата е претставник од Дирекцијата.

(6) Комисијата има задача врз основа на јасни и транспарентни критериуми да ги утврди потребите и приоритетите за набавка на противпожарна опрема и средства за гаснење на пожари за противпожарните единици од членот 5 став (5) на овој закон, да го следи извршувањето на постапката за набавка и до Дирекцијата да поднесе предлог за распределба на противпожарната опрема и средства за гаснење на пожари по општини.

(7) На предлог на Дирекцијата, Владата донесува одлука за распоредување на набавената противпожарна опрема и средства за гаснење на пожари на општините.

(8) Директорот на Дирекцијата, на предлог на Комисијата од ставот (3) на овој член, одлучува и за отстапување на користена противпожарна опрема од противпожарна единица на која и е доделена нова противпожарна опрема на друга противпожарна единица. Противпожарната опрема која се отстапува треба да биде од ист вид, односно за иста намена со новата противпожарна опрема.

Член 51

(1) Средствата од членот 49 став (1) алинеи 2, 4, 5, 6 и 7 на овој закон, се обезбедуваат за:

- финансирање на тековните оперативни активности и набавка на противпожарна опрема на територијалните противпожарни единици од членот 5 ставови (3) и (4) на овој закон;

- учество во финансирање на противпожарната единица која го покрива нејзиното подрачје, а која согласно со одредбите на овој закон не формира противпожарна единица, во висина сразмерно на бројот на жителите на таа општина;

- финансирање на програмски активности на доброволните противпожарни друштва и нивните здруженија на подрачјето на општината и

- финансирање на ангажманот и потребите на сезонските пожарникари, доброволните пожарникари и граѓаните кои учествуваат во акции на гаснење на пожар, согласно со одредбите на овој закон.

Член 52

Противпожарниот сојуз на Република Македонија се финансира од средствата од членот 49 став (1) алинеја 3 на овој закон кои се приход на Дирекцијата, во висина од 10%, согласно со годишната програма на активности која ја одобрува Дирекцијата.

VII НАДЗОР НАД РАБОТАТА НА ПРОТИВПОЖАРНИТЕ ЕДИНИЦИ, ГАСНЕЊЕТО
НА ПОЖАРИТЕ И ОДРЖУВАЊЕТО НА ПРОТИВПОЖАРНАТА
ОПРЕМА

Член 53

Надзор над оперативното работење на противпожарните единици, организацијата на гаснењето на пожарите, одржувањето, сервисирањето и испитувањето на стабилни инсталации за откривање, јавување и гаснење на пожарите, како и над одржувањето, сервисирањето и испитувањето на противпожарните апарати, врши генерален инспектор согласно со законот со кој се уредуваат правата, обврските и надлежностите на генералниот инспектор.

VIII КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 54

(1) Со парична казна од 100.000,00 до 300.000,00 денари ќе се казни за прекршок правното лице, ако:

- не формира професионални противпожарни единици, согласно со одредбите на членот 14 став (2) на овој закон;
- не ја почитува одредбата од членот 30 на овој закон;
- за заштита од пожари користи супстанции кои ја загрозуваат животната средина и озонската обвивка, спротивно на начинот утврден во посебниот пропис од членот 44 став (4) на овој закон;
- не е регистрирано за вршење на дејност, согласно со членот 45 став (1) на овој закон; - нема овластување согласно со членот 45 став (2) на овој закон и
- не ги исполнува условите од членот 46 став (3) на овој закон и нема овластување од Дирекцијата согласно со членот 46 став (4) на овој закон.

(2) За прекршокот од ставот (1) на овој член, ќе се казни со парична казна од 30.000,00 до 50.000,00 денари и одговорното лице во правното лице од ставот (1) на овој член.

Член 55

(1) Со парична казна од 50.000,00 до 100.000,00 денари ќе се казни за прекршок правното лице, ако:

- не ја почитува одредбата од членот 18 на овој закон;
- не постапи согласно со одредбата од членот 25 на овој закон;
- не постапи согласно со одредбата од членот 26 став (2) на овој закон;
- не ги стави на располагање своите средства, опрема и вработени потребни за спроведување на акцијата за гаснење на пожар, согласно со членот 39 став (2) на овој закон;
- не постапи согласно со одредбата од членот 43 став (2) на овој закон;
- не постапи согласно со одредбата од членот 45 ставови (3) и (4) на овој закон и - не постапи согласно со одредбата од членот 46 став (2) на овој закон.

(2) За прекршокот од ставот (1) на овој член ќе се казни со парична казна од 10.000,00 до 30.000,00 денари и одговорното лице во правното лице.

Член 56

(1) Со парична казна од 10.000,00 до 30.000,00 денари ќе се казни одговорното лице за спроведување на штрајкот согласно со прописите за штрајк, ако не постапи согласно со одредбата од членот 20 на овој закон.

(2) Со парична казна од 10.000,00 до 30.000,00 денари ќе се казни одговорното лице на Противпожарната единица од членот 5 на овој закон, ако не постапи согласно со одредбата од членот 32 ставови (1), (2), (3) и (5) на овој закон.

(3) Со парична казна од 10.000,00 до 30.000,00 денари ќе се казни одговорното лице на Противпожарната единица од членот (5) на овој закон, ако не постапи согласно со одредбата од членот 43 став (1) на овој закон.

(4) Со парична казна од 10.000,00 до 30.000,00 денари ќе се казни лицето кое раководи со акцијата за гаснење на пожарот, ако не постапи согласно со одредбата од членот 35 на овој закон.

Член 57

(1) Со парична казна од 10.000,00 до 30.000,00 денари ќе се казни за прекршок физичко лице, ако:

- не заврши обука согласно со одредбата од членот 7 став (2) на овој закон;
- не положи стручен испит за раководител на акција за гаснење на пожар, согласно со одредбата од членот 12 став (2) на овој закон;
- не постапи согласно со одредбата од членот 29 на овој закон, доколку се работи за лица постари од 18 години;
- не постапи согласно со одредбата од членот 30 на овој закон;
- не постапи согласно со одредбата од членот 35 на овој закон;
- не ги стави на располагање своите средства и опрема потребни за спроведување на акцијата за заштита од пожар, согласно со членот 39 став (2) на овој закон и
- не постапи согласно со одредбата на членот 43 став (2) на овој закон.

IX ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 58

Правните лица од членот 45 на овој закон, кои до денот на влегувањето во сила на овој закон вршат одржување и сервисирање на стабилни инсталации за откривање, јавување и гаснење на пожари и откривање на експлозивни смеси, се должни да прибават овластување од Дирекцијата во рок од шест месеца од денот на донесувањето на подзаконските прописи кои произлегуваат од одредбите на овој закон.

Член 59

Правните лица од членот 46 на овој закон, кои до денот на влегувањето во сила на овој закон вршат одржување, сервисирање и испитување на противпожарни апарати, се должни да прибават овластување од Дирекцијата во рок од шест месеца од денот на донесувањето на подзаконските прописи кои произлегуваат од одредбите на овој закон.

Член 60

Сервисен преглед и контролно испитување на апарати можат да вршат и правните лица кои до денот на влегувањето во сила на овој закон имаат вработено минимум две лица со средно образование од техничка насока и работно искуство од најмалку две години во областа на одржување, сервисирање и испитување на противпожарни апарати.

Член 61

(1) Објектите во кои се сместени, како и објектите кои ги користат противпожарните единици од членот 5 став (3) на овој закон, не можат да се делат и истите се пренесуваат во сопственост без надомест на општините во чија надлежност се пренесуваат овие единици, во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон, на градот Скопје и општините: Битола, Велес, Гевгелија, Гостивар, Кочани, Куманово, Охрид, Прилеп, Струмица, Тетово, Штип, Кавадарци, Кичево, Валандово, Дебар, Берово, Винаца, Делчево, Крива Паланка, Кратово, Ресен, Струга, Крушево, Македонски Брод, Радовиш, Свети Николе, Пробиштип, Демир Хисар и Неготино.

(2) Противпожарните единици од членот 5 став (4) на овој закон, ќе се формираат најдоцна во рок од 24 месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(3) Одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член се применуваат и врз целокупната опрема со која располагаат противпожарните единици од членот 5 став (3) на овој закон, на денот на официјалното пренесување на надлежноста.

(4) Деловите од објектите од ставови (1) и (2) на овој член, кои до денот на пренесувањето на надлежноста ги користи Министерството за внатрешни работи за други намени, продолжуваат да се користат од страна на ова Министерство, врз основа на договор со општината, со покривање на тековните трошоци кои настануваат во врска со нивното користење.

(5) По истекот на 30 дена од денот на пренесувањето на објектите и опремата на општините согласно со делбен биланс, соодветно се применуваат одредбите од членот 50 на овој закон.

Член 62

(1) Противпожарните единици од членот 5 став (3) на овој закон, на денот на нивното пренесување во надлежност на градот Скопје и општините согласно со членот 61 на овој закон, продолжуваат да функционираат како противпожарни единици во градот Скопје и општините од членот 5 став (3) на овој закон.

(2) Вработените во противпожарните единици од членот 5 став (3) на овој закон, се преземаат од страна на градот Скопје и општините, согласно со законот со кој се уредува финансирањето на единиците на локалната самоуправа на денот на конституирањето на советите на општините и на градот Скопје и изборот на градоначалниците на општините и градоначалникот на градот Скопје во спроведувањето на првите наредни локални избори согласно со Законот за локалните избори (“Службен весник на Република Македонија” број 46/96, 12/2003, 35/2004, 52/2004 и 60/2004).

(3) Пожарникарите во противпожарните единици од членот 5 став (3) на овој закон, кои на денот на нивното пренесување во надлежност на градот Скопје и општините, не го исполнуваат условот согласно со членот 11 став (2) алинеи 2 и 3 на овој закон, должни се да го исполнат овој услов најдоцна во рок од две години, сметано од денот на официјалното пренесување на противпожарната единица во надлежност на градот Скопје и општините, согласно со членот 61 на овој закон.

(4) Административно-техничките работи и книговодствените евиденции на противпожарните единици од членот 5 ставови (3) и (4) на овој закон, се преземаат и извршуваат од страна на општинската администрација, согласно со роковите од ставот (2) на овој член и членот 61 став (1) на овој закон.

Член 63

Обврската за полагање на стручен испит на лицата кои раководат со акциите за гаснење на пожар и спасување на луѓе и имот од членот 12 став (2) на овој закон, не се однесува на лицата кои до денот на влегувањето во сила на овој закон се стекнале со статус на раководител на акција за гаснење на пожар и спасување на луѓе и имот.

Член 64

За спроведување на процесот на пренесување на надлежноста на противпожарните единици врз основа на делбен биланс, согласно со одредбите на овој закон, ќе се формира посебна Комисија од Владата, составена од по три претставника на Министерството за внатрешни работи, Министерството за локална самоуправа и Министерството за финансии, како и три претставника од градот Скопје, односно општината во чија надлежност се пренесува противпожарната единица.

Член 65

(1) Подзаконските прописи кои произлегуваат од одредбите на овој закон, ќе се донесат во рок од 12 месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 66

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за заштита од пожари (“Службен весник на Република Македонија” број 43/86, 37/87, 51/88, 36/90 и 12/93), во делот на одредбите кои се однесуваат на противпожарни единици, противпожарни друштва и сојузи, гаснење на пожари, совети за заштита од пожари, финансирање, казнени одредби и преодни и завршни одредби.

Член 67

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.